

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Sønderled 2024

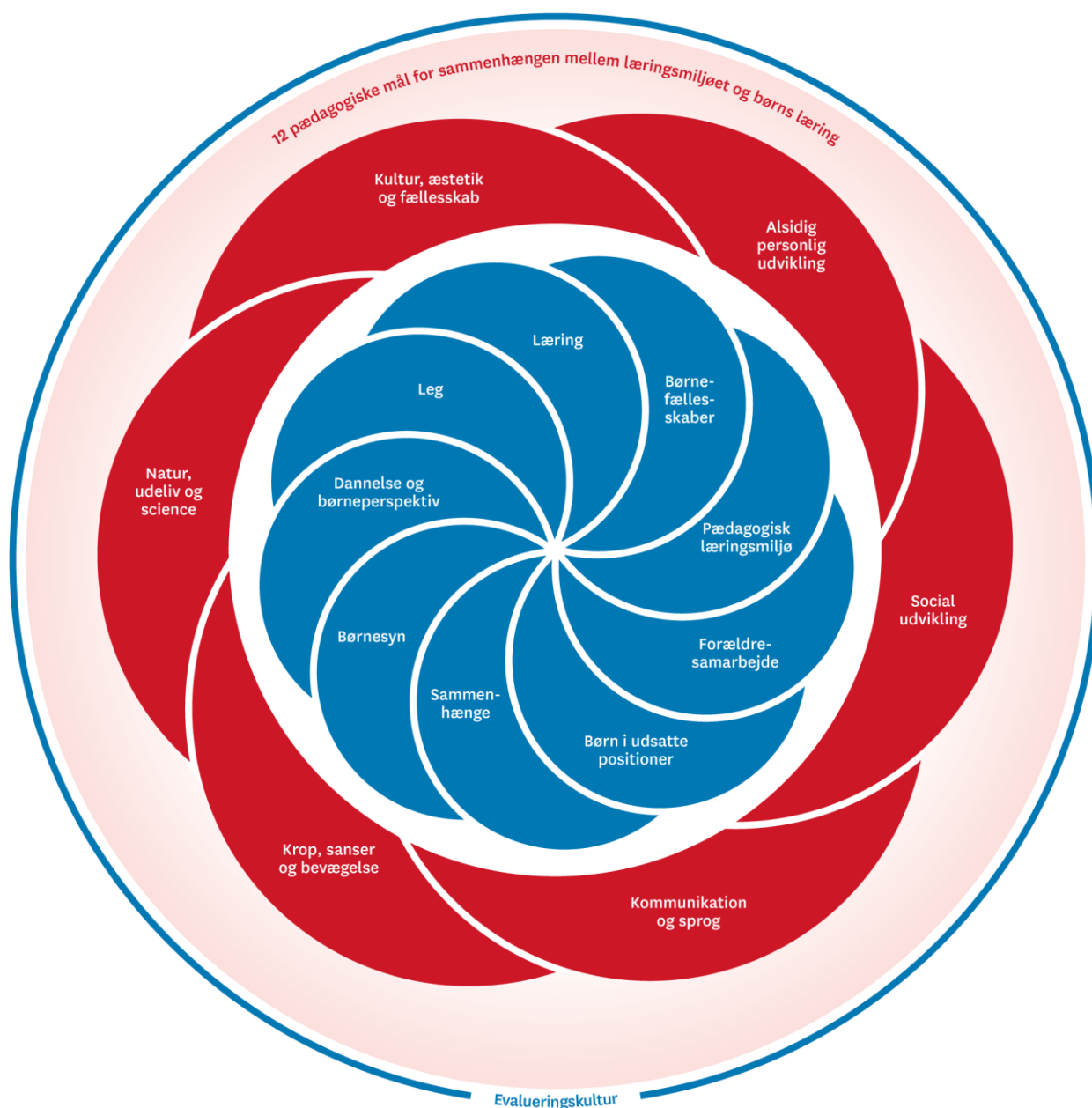
Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Indhold

Indholdsfortegnelse	2
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan i Børnehuset Sønderled	3
Hvem er vi i Børnehuset Sønderled	4
Pædagogisk grundlag	5
Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	5
Pædagogisk læringsmiljø	12
Samarbejde med forældre om børns læring	14
Børn i udsatte positioner	15
Sammenhæng til børnehaveklassen	17
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	18
Inddragelse af lokalsamfundet	18
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	19
De seks læreplanstemaer	21
Alsidig personlig udvikling	22
Social udvikling	24
Kommunikation og sprog	26
Krop, sanser og bevægelse	28
Natur, udeliv og science	30
Kultur, æstetik og fællesskab	32
Evalueringskultur	34

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan i Børnehuset Sønderled

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Hvem er vi i Børnehuset Sønderled

Børnehuset Sønderled er en integreret institution med børn i alderen 0 til 6 år. Vi har plads til op til 77 børn, fordelt på tre stuer i børnehaven og en stue i vuggestuen.

De yngste er samlet på spirerne i vuggestuen. Anemonerne og Kløverne er aldersintegreret stuer, da vi oplever, at de små lærer af de store og de store lærer af at omgås og tage hensyn til de små. Alle de kommende skolebørn er samlet på en stue - Valmuerne, for at styrke deres fællesskab, trivsel og kompetenceudvikling, samt for at skabe gode vilkår for udvikling af børnenes skoleparathed.

Børnehuset Sønderled er bygget i 1973, beliggende i et villakvarter i Bramdrupdam, tæt på Kolding Storcenter, Troldhedestien og Marielund skoven. Vi modtager børn primært fra den nordlige bydel, Bramdrupdam og Harte. Vores børnegruppesammensætning består af flere nationaliteter, hvilket vi mener udvikler respekt for fællesskabet og forskelligheder. Vi ser mangfoldighed som en styrke. Børnene repræsenterer 14 forskellige nationaliteter. I gennemsnit har vi 25 % børn med anden etnisk baggrund. Mangfoldighed optræder i dag i nye former end tidligere, hvor børn med forskellige etniske, sociale, sproglige, familiesammensætninger og religiøse forudsætninger mødes.

Børn i dag tilbringer mange timer i hænderne på andre "voksne", væk fra deres eget hjem og forældrene. Børnehaven er i dag et supplement til hjemmet. Vi arbejder derfor målrettet mod at være et høj kvalitets dagtilbud og er meget optaget af, at udvikle os og styrke vores faglighed kontinuerligt. Vi arbejder med en anerkendende og ressourcefokuseret relations pædagogik, der medfører at børn, forældre og personale føler sig set og hørt. Det åbner for glæde og udviklingslyst og skaber grobund for et tillidsfuldt samarbejde.

Børnehuset Sønderled er et traditionsbundet hus, som vægter det gode samarbejde med forældrene og personalet imellem højt. I praksis betyder det, at samarbejde og dialog altid er i fokus. Vi aldersopdeler i perioder børnene i årgangsgrupper og arbejder med aktiviteter ud fra læreplanstemaerne, der understøtter de udviklingstrin, børnene er på. I disse perioder, er børnene opdelt i mindre grupper, hvor de planlagte aktiviteter foregår i et roligt og trygt læringsmiljø, således læring, trivsel og udvikling er i fokus. Vi arbejder ud fra en faglig bevidsthed med fokus på børnenes nysgerrighed, så læring finder sted ud fra børnenes perspektiv. Vi guider og støtter børnenes udvikling, ved at vi viser vej, enten ved at vi går foran, går ved siden af, eller vi går bag ved – alt efter hvor barnet er i sin udvikling.

I Børnehuset Sønderled vil vi gerne kendes på, at vi er et hus, med stort fokus på en ressourcefokuseret, anerkendende relations pædagogik. Vi ser børnene som individuelle unikke personligheder, der skal have mulighed for at lege, for herigennem at blive vidende, sociale og engagerede mennesker. Børnene skal i deres børnehavetid have skabt et godt og stabilt fundament, for senere at kunne blive til hele mennesker, der kan klare sig og agere i det samfund, som de er en del af. Derfor er vi i særlig grad opmærksomme på at arbejde med anerkendelse.

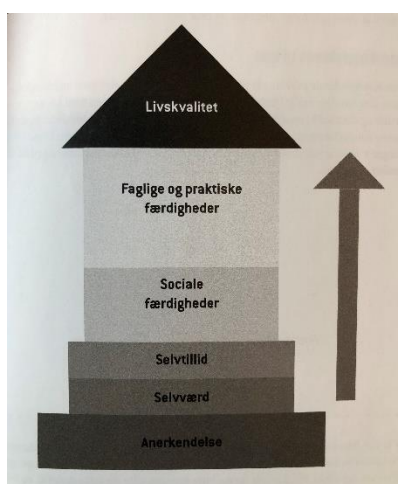
Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

PÆDAGOGIK

I Børnehuset Sønderled arbejder vi ud fra KRAP, som en ramme for vores tænkning for vores menneskesyn og som en pædagogisk værktøjskasse. KRAP er meget praksis nært og dets metoder og redskaber fungerer som stillads for vores faglighed og giver os mulighed for at have et stort fokus på tidlig indsats og inklusion.

"Det personlige hus" illustrerer anerkendelsens betydning som personligt fundament og i sidste ende for den livskvalitet, man oplever. Derfor arbejder vi altid med udgangspunkt i det personlige hus, hvilket betyder vi har stort fokus på at vedligeholde eller få udbedret revner i fundamentet igennem anerkendelse, ressourcefokus og trygge relationer, for derigennem at få opbygget et solidt selvværd hvorpå der bygges sociale, faglige og praktiske færdigheder.

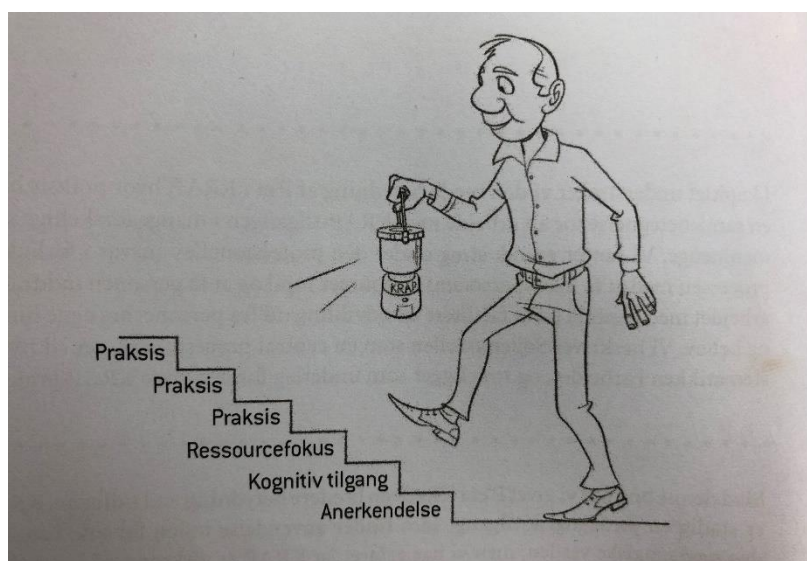
KRAP står for kognitiv, ressourcefokuseret og anerkendende praksis/pædagogik.

Kognitiv: Fokus på tænkningen, vi undersøger og udfordre børns, forældres og egne tanker og handlinger, da der derved gives mulighed for udvikling. Vi er undrende og nysgerrige, undersøger virkeligheden og vores tanker om virkeligheden.

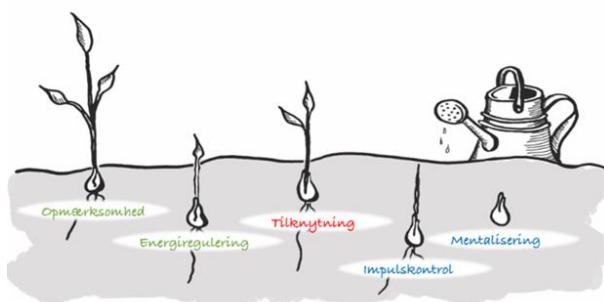
Ressourcefokus og relation: Vi anerkender og validerer, dvs. giver en adfærd mening. Da alle mennesker har ressourcer rettes fokus mod det, som barnet er god til, det der hidtil har skabt værdi og virket bedst efter hensigten, for derefter at bygge oven på dette. Vi arbejder ud fra, at en persons udtryk/handling altid er det bedste bud lige nu i netop denne situation, på dette sted, med disse personer og med netop disse grundforudsætninger. Ressourcefokus og relationer har en kobling, og det er altid vigtigt for os, at skabe og bevare bæredygtige og anerkendende relationer til alle vores børn og forældre. Er relationen god og tryk, kan meget mere lade sig gøre, og barnets ressourcer sættes bedre i spil.

Anerkendelse: Anerkendelse er fundamentet i KRAP, og det omfatter at blive set, som man er, af et andet menneske. At blive taget alvorligt som menneske, at blive mødt som ligeværdig, - at opleve at være OK, blot som man er. At opleve sig anerkendt er vigtigt, og vi sammenligner det med fundamentet i et hus. Lige som et hus med et ustabil fundament skal stives af i stormvejr, kan et menneske hvor følelsen af anerkendelse ikke er på plads, have brug for et ydre stillads. Selv et solidt fundament kan slå revner, når livsbegivenheder udfordrer. Det kan være f.eks. være børnehavenopstart, at få en lille søskende eller forældres skilsmisse.

Praksis: Praksis er et samlebegreb for at arbejde med KRAP tilgangen, forstået som vores anvendte pædagogik. Når vi praktiserer pædagogik, når vi sætter gang i en udviklingsproces, starter vi som før nævnt med at møde barnet anerkendende, så inddrager vi forståelsen af barnets og egne tanker – og altid ud fra et ressourcefokus. Vi har i vores hverdag fokus på, at tillære nye færdigheder, frem for at aflære.

Vi arbejder med GROW neuropsykologisk udviklingslege med udgangspunkt i det sansende, det følende og kognitive niveau og med afsæt i relationel pædagogik. Vi arbejder med en udviklingsforståelse, at barnet har sin egen "have", med centre i hjernen, hvor frø for opmærksomhed, energiregulering, tilknytning, impuls kontrol og mentalisering ligger. Biologiske forhold som, hvor dybt frøene ligger eller hvor løs "jorden" er, er afgørende faktorer for hvor meget "vand og gødning" frøet skal have, for at bryde igennem og spirer, så barnet udvikler sine kompetencer.

Vores pædagogiske praksis i Børnehuset Sønderled skal forstås som en buket blomster, sammensat af mange forskellige blomster. Vi er inspireret af flere forskellige teorier og tilgange. Ud over KRAP og GROW arbejder vi også ud fra Bowlbys tilknytningsteori, tryghedscirklen og Vygotskys teori om nærmeste udviklingszone. Vi arbejder databaseret og har siden 2017 arbejdet med program for læringsledelse. Det betyder at vi på nuværende tidspunkt netop har afviklet vores 5. kortlægning.

Vi har i personalegruppen forholdt os fagligt til, hvad vi forstår ved pædagogiske principper og værdier, her er en beskrivelse af dét, der er vigtigt for os.

I Børnehuset Sønderled arbejder vi ud fra disse 5 pædagogiske principper:

1. Ikke hvad som helst, men gerne hvem som helst skal anerkendes
2. Børn gør altid det bedste de kan, - det er altid barnets bedste bud
3. Vær tydelig mens du stadig kan være kærlig
4. Vi vil være alle børns Alfred, - vi sikre at alle børn mødes af trygge og nære relationer af alle voksne
5. Vi gennemafstemmer altid efter en fejlafstemning

I Børnehuset Sønderled arbejder vi ud fra følgende værdier:

I det følgende vil I få en fornemmelse af, hvordan det bliver praktiseret i hverdagen.

Tryghed: For at skabe de optimale vilkår for trivsel og udvikling, er det vigtigt at færdes i et trygt miljø. Et miljø, hvor der er faste voksne, der kender barnet, hvor der altid er en voksen, der har tid til at tage imod, vinke farvel, lytte og trøste, og hvor alle børn har trygge og stabile relationer til stuenes voksne. Et miljø, hvor rammerne skabes af tydelige voksne, og hvor de samme voksne skaber nærvær og omsorg for det enkelte barn, den enkelte familie og de øvrige kollegaer. Vi ønsker et miljø, hvor der er en åben kommunikation, således at man kan sige det højt, hvis man har noget på hjertet

Udvikling: Udvikling er, når vi møder barnet der, hvor det er lige nu, og arbejder frem mod at barnet kan lidt mere. Vi tager som tidligere nævnt udgangspunkt i "det personlige hus", hvor vi bygger udviklingen op nedefra. Derfor arbejder vi altid ud fra det enkelte barn og tager en vurdering ud fra dette. Dertil har vi forskellige hjælpemidler samt vores viden og erfaringer. Det vil derfor altid være vores ansvar, i samarbejde med forældrene, at fremme udviklingen, således at vi får nogle dejlige livsduelige børn, sendt videre i livet herfra.

Anerkendelse: Se afsnittet under KRAP længere oppe ☺

Faglighed: Når vi i Børnehuset Sønderled vil skabe rammerne for et godt børneliv, er det for os vigtigt, at det er fagprofessionelt personale, der forholder sig til det enkelte barn og møder det, der hvor det er lige nu. Derfor arbejder vi med KRAP som pædagogisk tilgang og bruger KRAP's metoder og redskaber som stil-lads for vores faglighed. Vi arbejder ud fra de pædagogiske læreplaner og forholder os fagligt til de pædagogiske problemstillinger, vi møder i vores dagligdag. For at personalet kan give den bedste vejledning, er det vigtigt at prioritere tiden til kollegial sparring og faglig fordybelse, i form af videreuddannelse og kurser samt stue- og personale møder. Hvis der er problemstillinger hos et barn, der skal løses, er det vigtigt for os, at vi gør det i fællesskab, derfor inviterer vi ind til en samtale med Jer forældre.

Personaleansvar:

"Voksnes evne til at indgå i positive, sensitive samspil med børnene, forstå børnene indefra og drage omsorg for deres behov, tryghed, ømhed og glæde, er vigtigere end alt andet i dagtilbud".

For at arbejde pædagogisk som vi gør i Sønderled er det helt nødvendigt, at have en personalegruppe der er klar på at arbejde og tænke på flere plan.

De skal kunne:

- Arbejde og tænke anerkendende og være nysgerrige/gå på besøg hos/inde i barnet og forældrene.
- Være nysgerrige på dem selv og åben for, at arbejde med egne tanker, handlinger og følelser, for derigennem at justere på egen praksis.
- Trække ansvarsskuffen hjem. Dvs. kigge på egen og kollegaers praksis når mestringsstrategier skal ændres. Det er aldrig barnets ansvar.
- Hente sig selv hjem og følge op på eller ændre en handling, hvis man ikke lykkedes i første omgang.
- Være karavaneføre
- "Pause, pause, pause" – give børnene ro til at være i deres følelser og mestringer

Vi arbejder i Sønderled på daglig basis i, at blive dygtigere og at få vores pædagogik ind at ligge på ryggen. Vi er rigtig godt på vej, og når det ind imellem ikke lykkes, så samler vi op, reflekterer individuelt og/eller sammen og tager denne viden med og regulerer eller bygger ny praksis.

BØRNESYN/GRUNDSYN

I Børnehaven Sønderled arbejder vi ud fra en grundlæggende antagelse om at:

- Alle er ligeværdige.
- Alle gør det bedste de kan, ud fra deres grundvilkår og den aktuelle kontekst. Det er altid det bedste bud.
- Alle vil gerne lære og udvikle sig, hvis de gives betingelser, så de kan.
- Alle har ressourcer, dem skal vi holde fokus på og bygge videre på/med.
- Det at være barn har værdi i sig selv.

Den overordnede værdi i Børnehuset Sønderled er anerkendelse. At blive mødt anerkendende er helt essentielt for både trivsel og udvikling. Vi arbejder ud fra devisen at "ikke hvad som helst skal anerkendes, men gerne hvem som helst." Det vil sige, at vi anerkender for det, vi er som mennesker, og ikke for det vi gør.

Vi værner om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Vi drager omsorg for børnene samtidig med vi stimulerer og udfordrer vi børnene, for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV

I Børnehuset Sønderled, er en del af dannelsen at udøve indflydelse og deltage i børnefællesskabet, men også at tillade andre at have en anden mening, at respektere andre og lade dem være, som de er. Vi lærer børnene at se på hinandens hensigt og ikke alene på hinandens handlinger i deres samspil og kommunikation med hinanden. Vi lærer dem, at deres stemme har værdi, og i hverdagen kan medbestemmelse for eksempel komme til udtryk under samling. Her bliver børnene øvet i at fortælle og lytte, eller hvor de ud fra deres perspektiv ytre deres mening. Begrebet dannelse betegner både de processer, barnet indgår i, når det tilegner sig viden, holdninger og kunnen, men også selve resultatet af disse processer. Disse processer er med til, at barnet er på vej til at blive det dannede menneske. Læringsmiljøerne, børneperspektivet, børnefællesskaber, leg og læring bidrager hele tiden til det enkelte barns dannelsesproces. Alle planlagte pædagogiske aktiviteter og lege der fordrer samspil, er processer hvor børnene lærer og dannes. Det samme er dagligdagens rutiner som aflevering og afhentning, måltider, bleskift og sovetid.

Børneperspektiver er en særlig vinkel fra børns ståsteder. Det er vigtigt at have blik for, hvordan sociale dynamikker i fællesskaber udgør betingelser, som børn handler i forhold til. Handlinger der fra et voksenperspektiv, kan forekomme uforståelige, bliver anderledes forståelige, når vi ser det fra børns perspektiver. Børneperspektivet er relevant for at skabe og tilrettelægge de bedste udviklings- og læringsbetingelser for børn.

Børneperspektiv viser børns betydning for hinanden. Børn er på tværs af dagens forskellige situationer og aktiviteter optaget af 'at være med' blandt andre børn. Fra et børneperspektiv ved vi, at inklusion ikke alene er et spørgsmål om at være med, men om måder at være med på (eksempelvis du må gerne være med – men du skal være hund). Vi har i Børnehuset Sønderled valgt, at have stor fokus på en inkluderende praksis, som er kendetegnet ved fællesskaber, der er åbne og tilgængelige for det enkelte barns bidrag og indflydelse. Vi arbejder hele tiden på at skabe deltagelsesmuligheder og fokus på børns muligheder for inddragelse i børnefællesskaber og indflydelse på de sammenhænge, de er en del af. Børneperspektiver er mere end at spørge børnene om, hvad de mener. Det handler om aktivt, at være nysgerrig på at forstå og lære af det, børnene ser ud til at opleve og ville.

LEG

"Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv."

I Børnehaven arbejder vi ud fra grundelementerne i de nye styrkede læreplaner og sikrer, at vi i vores planlægning tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, som danner rammen om vores kerneopgave. Vi er bevidste om og har et ønske om, at vi hele tiden lader os inspirere og søger ny viden, så vores faglighed følger med udviklingen i forhold til barnets leg. Legen er relanceret, som en grundlæggende del, hvor vi har fokus på at tage udgangspunkt i et børneperspektiv. Vi er åbne, nysgerrige og reflekterende på vores praksis, og vores positionering, så det kommer det enkelte barn, legen og børnegrupperne til gode.

I Børnehaven Sønderled er leg en vigtig del af børns udvikling. Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. I legen opbygges bl.a. relationer og social forståelse for hinanden, ligesom legen skaber glæde, mindsker stress og regulerer følelser. Legen bliver derfor livsvigtig. Vi ser legen som fundamentet for livskvalitet, kreativitet og den personlige udvikling.

Legen skaber en forestillingsverden og et alternativ til den aktuelle virkelighed, hvilket udvikler barnets fantasi. Barnet forhandler roller og deltagelsesmuligheder, hvilket udvikler barnets sociale kompetencer. Barnet kommunikerer med og uden sprog og øver sig på, at håndtere konflikter og i at gå ud og ind ad fællesskaber.

Hverdagen i Sønderled er ikke et valg mellem enten pædagogiske aktiviteter eller leg, det er et både og. Den er inddelt i tre lige vigtige dele;

1. Pædagogiske aktiviteter i relation til læreplanstemaer.
2. Daglige rutiner, såsom borddækning, garderobe og spisesituationer.
3. Børnekultur og leg.

Legen er grundstenen for hverdagen i Børnehuset Sønderled. Igennem den sker udvikling, dannelse og læring. Det er her relationerne bliver skabt og det sociale fundament bliver styrket og her skabes udvikling i de sociale kompetencer.

Børnene bruger legen til at skabe forståelse og bearbejde oplevelser, tanker og refleksioner. Igennem leg spejler de sig i hinanden, og den virkelighed de omgives af. Det er her, at de voksne i de voksenstyrede lege, har mulighed for at påvirke, influere og hjælpe til, at lagre nye forståelser og mestringer. I de frie lege

har børnene selv indflydelse og tager styring for derved at lade fantasien udfolde sig. Her er det ofte at børnene i mødet med hinanden på kryds og på tværs, får styrket egne og andres kompetencer.

Leg skaber læring. Det er en mangfoldig proces, hvor børn kan fejle, famle og eksperimentere, og hvor læring også har en betydning i børnefællesskaber, da læring foregår i socialt samspil. Læring bygger på et grundlag, hvor legen har stor betydning.

- Vi hjælper børnene til at danne nye legerelationer, guider og støtter dem.
- Vi hjælper så legen er på deres præmisser.
- Vi byder os til i legen sammen med et barn, som skal have hjælp for at komme i leg.
- Vi hjælper dem til at de leger ligeværdigt.
- Vi går med ved siden af, vi går bagved og vi går foran.
- Vi sætter lege i gang, som de leger videre på senere

LÆRING

I Børnehuset Sønderled arbejder vi med læring hele dagen. Vi bygger vores dagligdag op omkring trygge, læringsmiljøer, hvor børnene bliver tilbudt forskellige aktiviteter. Planlagte, spontane og genkendelige aktiviteter. Rutiner som understøtter barnets brede læring, herunder dets nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse indenfor og på tværs af læreplanstemaer og pædagogiske mål.

De pædagogiske læreplaner er i Børnehuset Sønderled et pædagogiske redskab som understøtter, at vi får skabt trygge pædagogiske og udviklende læringsmiljøer for barnet, så det danner grundlag for barnet læring, trivsel, udvikling og dannelse.

I Børnehuset Sønderled er vi bevidste om, at lytte og være nysgerrig på hvilke børnegruppe vi har med at gøre og se det enkelte barn som selvstændigt individ. Vi har ansvaret for at skabe rammerne som voksne, så børnene ved hvad der inviteres til, i forskellige lege eller læringsmiljøer. Vi skal sikre barnet mestre bestemte opgaver eller når bestemte mål, så barnet udvikler sig. Vi skal sammen med børnene, kunne definere hvilke muligheder vi har i vores børnehave, og skabe rum for fordybelse i forskellige læringsmiljøer, mens vi understøtter læring ved at gå foran, ved siden af og bagved.

Elementet læring udtrykker et bredt læringssyn, som handler om, at børn lærer og udvikler sig ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål. Læringen sker i en vekslen mellem lege, som barnet selv tager initiativ til og planlagte pædagogiske aktiviteter, samt i rutine situationer som ex. frokosten, garderobesituationer, toiletbesøg og spisesituationer.

Vi ved, at det at mestre verden giver selvværd, tryghed og appetit på at lære mere. Derfor opmuntres børnene til at kunne/ville selv, vi lader børnene prøve selv, før vi hjælper. Vi ved at de praktiske opgaver er verdens bedste læringsmiljø for børn, fordi de er meningsfulde. Ved at lade børnene deltage i dagligdags gøremål – tilpasset alder, eksempelvis ved at dække bord, deltage i oprydning og feje fliserne, giver vi børnene en fornemmelse af, at de har betydning for fællesskabet, hvilket er med til at opbygge en god selvfølelse. Ved at øve sig på, og pludselig selv at kunne tage jakken på, vende støvlerne rigtigt, smøre maden selv og bære rygsækken ind i institutionen, det skaber glæde og tro på sig selv. Vi er opmærksomme på, at finde og gribe børnenes egen lyst til, at samarbejde og være med. Belønningen er et barn, der får lyst til at eksperimentere og som får lyst til at mestre.

Børnesynet i Sønderled understøtter, at alle børn har lige deltagelsesret og har værdi i sig selv og derved er det vores opgave, at skabe plads til læring. Læringsmiljøet skal understøtte og drage omsorg for alle børns dannelse, læring, trivsel og udvikling i et fællesskab, hvor alle børn er og føler sig betydningsfulde. Det er hensigten, at legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, dets undring og nysgerrighed samt

vores viden om at fremme læring og udvikling, er udgangspunktet for de læringsprocesser, som barnet er en del af i Børnehaven Sønderled. Børns læring fremmes af at turde begå fejl, famle og slippe fantasien løs. Det stiller krav til, at vi skal skabe et alsidig, inddragende og trygt lærings miljø, der fremmer de eksperimenterende kompetencer, samt lyst til at lære og opleve mere, - ude som inde, også efter børnehavedagen er slut.

Vi kan se barnet har lært noget når:

- Barnet kan noget, det ikke kunne før.
- Barnet forstår noget det ikke forstod før.
- Barnet ved noget, det ikke viste før.
- Barnet har handlemuligheder det ikke havde før.

Vi har en fælles forståelse for, at læringen kan ske overalt. Med alt hvad vi laver med børnene, tager vi udgangspunkt i et læringsperspektiv der er individuelt. Vi tilpasser vores aktiviteter og dagligdag til den enkelte og har respekt for, på hvilket plan læringen læres. Det personlige hus lægger op til, at barnets bidrag til fællesskabet understøtter den læring der "bare" opstår. Børnefællesskabet er indrammet af os, men i takt med at alle individer er en del af dette, opstår der derved også læringsmulighed der ikke er voksenstyret.

BØRNEFÆLLESSKABER

I børnehuset Sønderled, bestræber vi os på, at have glade børn, der trives og udvikler sig i gode børnefællesskaber. Vi fokuserer på de positive ting i børnenes samvær med hinanden. Vi hjælper børnene med at se de positive sider ved hinanden. Gennem den positive opmærksomhed forebygger vi mobning og at nogle børn ekskluderes fra fællesskabet grundet personlige problemstillinger. ALLE børn i Sønderled har noget godt at tilbyde. Vi behandler børn forskelligt, for at give dem lige deltagelsesmuligheder.

Det er i relationen med betydningsfulde voksne og børn, at barnet lærer sig selv at kende, derfor spiller børnefællesskabet en meget central rolle. Vi ligger derfor stor vægt på barnets samspil og relation med andre børn og de voksne i Sønderled.

Barnet skal støttes og hjælpes med at tage kontakt til de andre børn på en hensigtsmæssig måde. Samtidig skal barnet lære, at det kan være nødvendigt at tilsidesætte egne behov, så der bliver plads til, at andre børn får opmærksomhed og kommer til orde. Det har betydning for udviklingen af venskaber, at føle tilknytning og at føle sig betydningsfuld i et forpligtende fællesskab. Den verden, som barnet senere skal ud og virke i, stiller store krav til dets personlige samarbejds-, kommunikations- og refleksionsevne. For at udvikle de evner, er det vigtigt at se det unikke i barnet og hjælpe det med at udvikle sin særlige individualitet og selvstændighed, samt skabe deltagelsesmuligheder i børnefællesskabet. Det er til enhver tid vores ansvar og opgave at få skabt et rummeligt og inkluderende børnefællesskab. Det er i dette fællesskab de gode relationer skabes og de sociale kompetencer styrkes. Alt dette danner grundlag for et godt læringsmiljø, der tilgodeser den enkelte og tager udgangs i alles "næste skridt".

Vi ved, at børnegruppen udgør et socialt og kulturelt fællesskab, som er altafgørende for barnets trivsel. Særligt orienterer børn sig mod de ældre og jævnaldrende børn. Børnegruppen oplever sig selv som en del af fællesskabet og som skabere af en selvstændig børnekultur ved at have indflydelse på livet i institutionen, og vi er derfor meget beviste om at inddrage barnets stemme i hverdagen. Nogle børn har lettere til børnefællesskaber end andre. De børn, der ikke har let adgang til fællesskaber, skal støttes i at udvikle kompetencer til at kunne afkode fællesskabet og underforståede regler og til at finde deres placering i børnefællesskabet.

Daginstitutionen er et fællesskab, hvor barnet har mulighed for at gøre sig erfaringer, hvor barnet og de andre deltagere deler en fælles forståelse for, hvordan man agerer og interagerer i fællesskabet. Dette gælder både positive og negative erfaringer. De erfaringer, barnet gør sig, har stor betydning for identitets dannelsen og barnets selvopfattelse. I det positive samspil vil barnet opleve omsorg, bruge og udvikle sit sprog, udvikle empati, samarbejde, argumentere og være en god ven. I det negative samspil vil barnet opleve udelukkelse, ikke at have indflydelse og ikke at være en værdifuld deltager. Børn lærer og udvikler sig igennem relationer og fællesskaber. Barnet skal kunne bidrage aktivt til det som foregår i fællesskabet og se sit eget værd i forhold til de andre børn i fællesskabet.

Det er i fællesskabet, at barnet lærer og erhverver social kapital. Det er derfor vigtigt, at pædagogen er særligt opmærksom på, hvorvidt barnet er en aktiv deltager, altså om barnet faktisk er aktivt deltagende i fællesskabet og attraktiv ind i legen, relationen og fællesskabet. At være aktivt deltagende i fællesskabet, fremmer barnets sociale kapital, som kan være med til at fremme barnets sundhed og reducere barnets udsathed.

Pædagogisk læringsmiljø

I Børnehuset Sønderled er et godt pædagogisk læringsmiljø afgørende for børnenes læring, udvikling og trivsel. Vi arbejder ud fra, at et godt læringsmiljø skal være til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det er vigtigt for os, at læringsmiljøet giver børnene mulighed for at lege forskellige og udviklende lege, at eksperimentere og bruge deres fantasi og at bruge og udvikle deres sociale og følelses kompetencer. Vi har i hverdagen derfor altid fokus på udvikling af god kvalitet i samspillet børnene imellem og mellem børn og voksne. Et godt læringsmiljø kræver et godt fællesskab med gode og trygge voksen- og børnerelationer.

I Børnehuset Sønderled har vi stort fokus på, at møde børnene anerkendende og ressourcefokuseret, så de føler sig set og mødt. Det er med til at skabe gode og trygge relationer, samspil og tilknytning til de voksne. Vi skaber en tryk base for børnene, så de føler sig klar til at udforske verden. Imens verden udforskes, kan barnet opleve at blive vred, bange og træt, så er det vigtigt at kunne søge tilbage til nærhed og tilknytning igen, - til en tryk havn.

2 gange om året scorer personalet hver for sig og sammen deres tilknytning til barnet og deres fornemmelse af barnets tilknytning til dem, for at sikre at alle børn mødes af trygge og nære relationer. Til børn der ikke oplever en nær relation eller har en utryk tilknytning, udarbejdes der en handleplan, der skal sikre det etableres.

Vi arbejder på flere måder med, at børnene skal lære sig selv og deres følelser at kende. Det er grundlæggende for, at børnene lærer at mærke og genkende egne følelser og behov og at andre børn også har følelser og behov. Vi arbejder med ansigtsskema, følelsskema, vredesbilleder, humørbarometer og fri for mobberi. Vi arbejder meget på at skabe gode relationer børnene imellem, og har ex. fokus på, hvordan vi taler til hinanden, respekterer et "stop" fra et andet barn eller voksen, og hvad en god ven er.

En god organisering og tilrettelæggelse af hverdagen er også et vigtigt element i et godt læringsmiljø. Hverdagen i Sønderled er inddelt i tre vigtige dele, pædagogiske aktiviteter, eksempelvis i relation til læreplans-tema, daglige rutiner som at dække bord, spise, tage tøj på, børnekultur og børnenes leg. Hverdagen er ikke et valg mellem enten pædagogiske aktiviteter eller leg, men et både og. Det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, til børnefællesskabet, til børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Læringsmiljøet styrkes med sikkerhed igennem struktur og organisering, men også igennem spontanitet. Det er vigtigt, at vi har øje for de gode situationer og kan vige fra rammerne, der ellers sammensætter dagligdagen. At vi har aktiviteter, hvor rammen er løs og hvor vi sammen med børnene udfylder den pædagogiske ramme. Hvor vi følger børnenes spor og nærmeste udviklingszone, så der sker god læring, og børnene udfordres tilpas. Hvor processen er lærerig, og hvor vi udvikler os sammen og finder ud af ting sammen. Giver succesoplevelser til de enkelte børn og til fællesskabet. De voksne øver sig i ikke at give svaret, - vi undersøger sammen med børnene og deler viden.

Det er vigtigt at vi søger for rammerne er til stede for at skabe gode læringsmiljøer. Der er brug for læringsmiljøer med mulighed for differentieret deltagelse, hvilket forudsætter vidensdeling på tværs af stuerne og viden om alle børnene. Vi styrker derfor læringsmiljøet ved at tænke fleksibelt om grupperne. Alle behøver ikke at opleve det samme; men alle skal have oplevelse af at være med.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældresamarbejdet i Børnehuset Sønderled er også funderet i KRAP og i vores grundsyn. Vi lægger vægt på et åbent og trygt samarbejde med forældre og forældrerådet, og vi inddrager forældrene så meget som muligt. Vi gør meget ud af at skabe en tryk relation til både forældre og selvfølgelig også børnene, da det er vores erfaring, at trykke forældre skaber grobund for trykke børn

Vi prioriterer at have en daglig mundtlig dialog med forældrene og give information omkring børnenes dag, vores observationer og børnenes liv i institutionen, for at forældrene kan tage del i barnets hverdag. Individuelle behov tilgodeses altid, og vi griber forældres bekymringer og tilbyder et møde med det samme. Vi fokuserer oftest på det gode og den gode oplevelse eller fortælling om barnet, fremfor at møde forældrene med det som har været negativt.

Vi forventer af vores forældre, at få de nødvendige informationer om familien/barnet, for at nå frem til en fælles viden, en fælles forståelse af, hvad der gavner netop deres barn og en fælles handleplan.

Vi opfordrer ofte forældrene til legerelationer ud over bedstevennerne, da det styrker sammenholdet. Opfordringerne tager selvfølgelig udgangspunkt i observationer af børnenes samspil i børnehaven.

Vi tilbyder fast tre samtaler henover et børnehaveforløb. En opstartssamtale, en samtale efter ca. 5 måneder og en samtale inden skolestart. Derudover tilbyder vi altid samtaler efter behov. Ved samtaler benytter vi os af KRAP redskaber og andre pædagogiske redskaber ex. Ressourceblomst og handleplaner.

Vi afholder hvert år forældremøde for de kommende "ældstebørns" forældre, og hvert efterår afholdes et forældremøde for alle forældre. Der ud over har vi i løbet af året arrangementer, hvor forældre og søskende inviteres med.

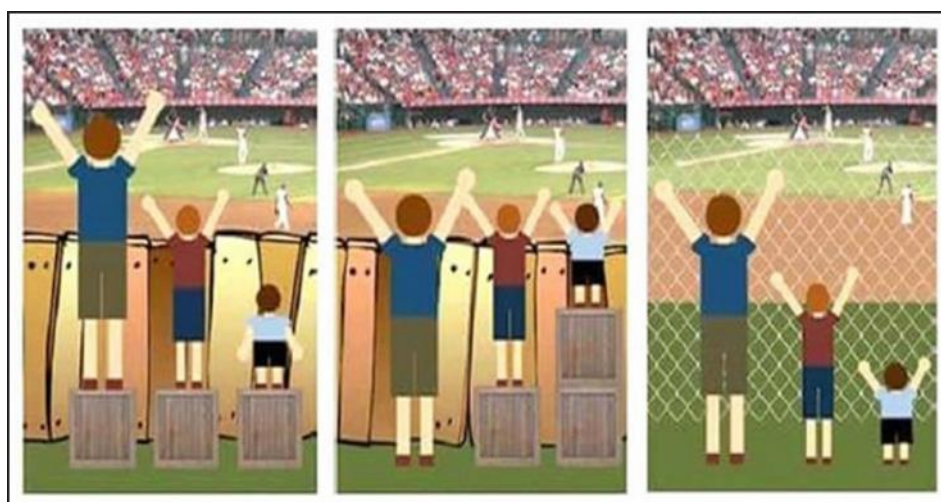
Vi har en meget engageret og velfungerende forældrebestyrelse, som støtter op om vores arrangementer, som selv arrangerer arrangementer for børn og forældre og som er meget deltagende og nysgerrige på de 4 årlige bestyrelsesmøder.

Børn i udsatte positioner

I mødet med andre opstår inklusion og anerkendelse. I Børnehuset Sønderled er vores pædagogiske indsats overfor ALLE vores børn funderet i KRAP og i en bevidsthed om, at alle er ligeværdige, og man mestrer at deltage med forskellige grundvilkår. Fællesskabet er vigtigt, og børn i daginstitution investerer generelt store dele af deres energi og deres opmærksomhed i at skabe sig deltagelsesmuligheder. Inklusion handler om barnets oplevelse af at være en aktiv og værdifuld deltager i det sociale og faglige fællesskab. Dette er centralt for læring, udvikling og trivsel.

Forskellighed er det udgangspunkt, der anses for normen, derfor arbejder vi bevidst ud fra viden om, "at ved at behandle børnene forskelligt, behandler vi dem ens".

Inklusionsbilledet.

På billedet til venstre er der ikke taget højde for det enkelte barns forudsætninger (at benene ikke er lige lange) og særlige behov (en indsats der tager højde for børnenes ulige forudsætninger), idet de tre drenge udsættes for den samme praksis – her afbilledet som tre lige store kasser. Det betyder, at de tre drenge ikke har samme muligheder for at deltage aktivt og ligeværdigt i det, der foregår i dagtilbuddet – her afbilledet som en fodboldkamp.

På billedet i midten er der taget højde for, at de tre drenge har forskelligt udgangspunkt. Frem for at udsætte drengene for samme praksis, differentieres denne – her afbilledet ved, at den ene dreng ikke har en kasse at stå på, og at de to andre drenge har henholdsvis en og to kasser at stå på. Herved skabes ved hjælp af tilpas kompensation mulighed for ALLE drengenes aktive og ligeværdige deltagelse og således mulighed for ALLE drengenes læring, udvikling og dannelse.

På billedet til højre er der på forhånd taget højde for børnenes forskellige forudsætninger og særlige behov, og derved er der også skabt en praksis med mulighed for ALLE drengenes aktive og ligeværdige deltagelse og således mulighed for ALLE drengenes læring, udvikling og dannelse.

I vores arbejde med KRAP's "Det personlige hus" er vi i særlig grad opmærksomme på at arbejde med børnenes fundament gennem anerkendelse og validering for derigennem at styrke børnenes selvfølelse og evne til selvregulering. Derefter, og sammen med, arbejder vi videre med de sociale og faglige kompetencer.

Er et barns fundament blevet bygget solidt, kræves kun almindelig vedligeholdelse livet igennem, men er fundamentet usikkert fra starten, opstår større revner og sprækker, som kræver udbedring.

Alle børn oplever at få sprækker i fundamentet, som vi skal hjælpe med at udbedre. Det kan være pga. børnehøveopstarten, en bedsteforældres død eller hvis en forælder mister sit job mm. Nogle børn har omstændigheder, der skaber endnu større sprækker, som gør dem mere sårbare og udfordret. Fælles for alle børnene er, at de skal have hjælp til at få udbedret sprækkerne.

I Sønderled har vi forskellige pædagogiske ingredienser på paletten til at blande det kit, der skal bruges til at udbedre sprækkerne. Ingredienserne er forskellige pædagogiske tilgange og redskaber. De sammensættes og fordeles efter barnets individuelle behov og en inkluderende tankegang/praksis. Billedligt set kan man sige, at børnene får fra samme palet, nuancerne er bare forskellige og mængden individuelt fordelt efter behov.

Vi ved gode udviklingsstøttende relationer mellem børn og voksen er en væsentlig forudsætning, når målet er at højne graden af deltagelsesmuligheder, som er med til at sikre optimale betingelser for trivsel, udvikling og læring i daginstitutionen. Social kapital er vigtigt for det udsatte barns mulighed for at reducere sin udsathed. Det er derfor vigtigt, at vi hele tiden er opmærksom på at udvikle vores relationelle miljø, regelspil, organisering og fysiske rammer. Ved at have fokus på at børn skal behandles forskelligt, vil barnet opleve lige muligheder for at kunne deltage og bidrage i fællesskabet.

Inklusion handler om, at alle børn uanset forudsætninger oplever at være en del af fællesskabet. Når et udsat barn, som har svært ved at forstå og leve op til dagtilbuddets sociale normer, mødes med negative forventninger og manglende anerkendelse fra de voksne og af afvisninger fra de andre børn, så betyder det, at barnet ikke tilbydes gode muligheder for eller støtte til at lykkes med at øge sin sociale kapital og derved reducere udsathed. Hvis barnet derimod bliver mødt af positive forventninger og anerkendelse fra de voksne og får støtte til at lykkes med socialt samspil, så får barnet langt bedre betingelser for at udvikle hensigtsmæssige sociale mestringsstrategier og for at opleve inklusion i børnefællesskabet og derved øge sin sociale kapital. I forhold til det udsatte barn er det vigtigt, at vi ser på barnets perspektiv og årsager for dets adfærd, og anerkender det som barnets bedste bud i den konkrete kontekst. Ord kan ændre virkeligheden, hvilket har en afgørende betydning i inklusionsøjemed. Vi vil derfor altid i Sønderled arbejde ud fra en ressourcefokuseret tilgang og et anerkendende grundsyn.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Overgangen fra børnehaven til skolen sker i Kolding Kommune i en glidende overgang (GLO). Opstarten er hvert år 1. april og målet med GLO er at skabe en tryk og glidende overgang fra børnehaven og til skolen. En overgang som handler om at skabe sammenhæng i børnenes liv og sammenhæng mellem indholdet i børnehaven, GLO og børnehaveklassen.

Sammenhæng betyder ikke, at alt skal være det samme. Det betyder, at der skabes et indholdsmæssigt sammenhæng, nogle overgangsmarkører og flow mellem den pædagogiske læreplan og rammerne for GLO og børnehaveklassen, samt at børnehaven og skolen har et tæt samarbejde ift. ex trivsel, børnefællesskaber og lærelyst.

I børnehuset arbejdes der på at sikre et helhedsorienteret perspektiv på børns trivsel, læring og udvikling, ved at understøtte at børnene udvikler sig inden for de 6 læreplanstemaer. Dette for at styrke børnenes generelle kompetencer for en foranderlig fremtid og at klæde børnene på til en god start, først i GLO og siden i børnehaveklassen. Dette ved at understøtte, at børnene udvikler sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed, mod på at forsøge og fejle, bidrage i fællesskaber samt lære og virkelyst. Der ud over støttes barnets sproglige udvikling, så barnet kan udtrykke sig og kommunikere alderssvarende.

I Børnehuset Sønderled er de ældste børn ofte samlet i en årgangsgruppe, hvor de sammen med deres jævnaldrende bliver en del af et særligt pædagogisk forløb, som har fokus på de sociale og de følelsesmæssige kompetencer. Formålet er at gøre børnene mere robuste og klar til den kommende skolestart. Her benytter vi "fri for mobberi" for at styrke børnefællesskabet og forebygge mobning og "mikrodiamantforløb" hvor vi arbejder med vredeshåndtering og følelsesregulering bl.a. ved hjælp af humørbarometeret.

Børnene samles også for at øve sig i nye kontekster. Eksempelvis samles de hver dag til samling og frokost. Uret sættes, således de øves i at spisepause vare en halv time, der drikkes af drikkedunk og spises direkte fra deres madkasse, så det minder så meget om den kommende ramme i deres skoleliv som muligt. Derudover tilrettelægges vi indsatser og aktiviteter, der fremmer barnets trivsel, læring og udvikling. Vi tager afsæt i barnet nærmeste udviklingszone, og dette arbejde understøttes af det pædagogiske redskab "Kompetencehjulet". Ligeledes har vi stor fokus på at inddrage KRAP, når vi anskuer målet, at udvikle børns selvstændighed, koncentration, nye mestrings strategier selvregulering og selvhjulpethed. Det er vigtigt for os, at alle børn udvikler deres samarbejdsevner, giver plads til hinanden, siger til og fra, og kan regulere sig selv. Vi er meget opmærksomme på, at børn generelt følger en harmonisk udvikling både motorisk og kognitivt, da det har stor betydning for det enkelte barns kommende indlæringsituation i skolen. Her tænker vi særligt på koncentrationsevnen, "at være følelsesklog" og opmærksomhedsspændevinden. Til hver en tid tages der udgangspunkt i det enkelte barns positive ressourcer og forskellighed.

Børnene får i perioden mulighed for at øve sig i at skrive tal og bogstaver og der arbejdes med opgaver selvstændigt og i grupper.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I børnehuset Sønderled har vi et tæt samarbejde med dagplejen, med de andre daginstitutioner og skolerne i vores lokalområde. I perioder har vi også tæt samarbejde med det lokale plejecenter.

Dagplejen er altid velkommen i vores institution, vi inviterer årligt til dagplejedag og de har mulighed for at låne vores institution, hvert år når vi er på den årlige udflugt.

De andre institutioner har vi behovsåbent med, så vi kommer rundt på besøg og lærer hinanden og hinandens praksis at kende. Vi besøger ind imellem hinanden og kompetencepædagogerne samarbejder nogle gang på tværs af institutionerne.

Vi samarbejder hovedsagelig med Harte Skole og Bramdrup Skole, hvor vi gensidigt besøger hinanden, inviteres til arrangementer/temaoplæg og deltager i hinandens forældremøder, når det giver mening. Vi arbejder tæt med begge skoler i forhold til GLO og overlevering af vores børn. Vi afleverer børn til 5-7 forskellige skole, og dem har vi selvfølgelig også et fint samarbejde med.

De lokale plejecenter har vi ind imellem samarbejde med, hvor vores børn deltager i gymnastik på plejecentret, sammen med deres beboer, og vi går Lucia optog på plejecentret.

Vores nærområde bruges flittigt til vores ugentlige ture ud af huset, det være sig de lokale legepladser, skrænten, kolonihaverne, Marielundskoven og søen.

Vi benytter os også af de kulturelle tilbud Kolding Kommune byder på. Vi er en fast del af "musik på tværs", hvor vi mødes med børn og voksne fra andre daginstitutioner på Musikskolen, hvor musiklærer har planlagt forskellige aktiviteter og er en del af det årlige karneval. Vi benytter glade biblioteket og tænker biblioteket ind, når vi planlægger projekter. Vi besøger Kolding Hus, Geografisk have, Nicolaj for børn, Skatkammeret, Kolding Storcenter og hver år går vores fællestur ud af huset til Landbomuseet Brødsgård.

Vi samarbejder med UCSyd via vores studerende, ligesom vi får besøg af udenlandske studerende og vi deltager i relevante forskningsprojekter.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Børnehuset Sønderled arbejder vi hele tiden på at forbedre det pædagogiske læringsmiljø og børnemiljøet. På mange planer hænger de to uløselig sammen og styrker hinanden. Hos os ligger hovedfokus på det psykiske børnemiljø i samspillet med det pædagogiske læringsmiljø, som der kan læses mere om længere oppe, hvor vi beskriver det pædagogiske læringsmiljø.

Igennem vores deltagelse i program for læringsledelse, har vi kontinuerligt igennem flere år, blandt meget andet, kortlagt netop børnenes trivsel og syn på deres dagtilbud. Der har vi et meget værdifuldt materiale i forhold til at se, hvor vi skal udvikle og forbedre vores børnemiljø. Derudover arbejder vi 2 gange årligt med at kortlægge børnenes venskaber med hinanden, stuepersonalets relationer til børn og forældre, og hvad vi tror er børnenes relationer til stuepersonalet.

Vi arbejder både i det store fællesskab, i mindre stuefællesskaber, i årgangsgrupper og i små grupper, alt efter hvad der giver mening, og hvad vores fokus er. Vi har et fast aktivitetsrul stuerne imellem, så hver stue har en tur dag, en kreativ dag og en motorisk/musisk dag hver uge. Det betyder, at der 3 dage om ugen er en dag, hvor en stue er ude af huset, og de andre stuer derved kan brede sig og dele sig i mindre grupper.

Det fysiske læringsmiljø.

Vi indretter vores stuer, så vi kan lave om på rummene, afhængig af hvad børnene er optaget af, så børnene får de bedste muligheder for udvikling. På stuerne skaber vi mulighed for at børnene kan bevæge sig og lege på forskellige måder og tilegne sig færdigheder ved at deltage så meget som muligt. f.eks. at lære de yngste i småbørnsgruppen at kravle op på stole og på puslebordet. Og deltager aktivt ved alle rutiner, overgange og aktiviteter.

Både inde som ude ligger der tanker bag, hvorfor og hvordan vi indretter os, således det gavner læringsmiljøet og børnemiljøet. Vi har fokus på at skabe muligheder i spændet imellem fordybelse og stille aktiviteter, og for de mere fysiske og vilde aktiviteter. Vi har fokus på at skabe små rum i rummet, og så mange læringsmiljøer som muligt, hvor vi prøver at beskytte børnenes leg fra forstyrrelser og skabe bedre mulighed for fordybelse. Inde bruger vi opdeling i vores indretning med ex. møbler, små vægge og tæpper og udenfor ligeledes ved opdeling i ex. Skov, vikingskib, sandkasse, mudderkøkken og motoriske udfordringer.

Vi har fokus på støjreduktion i vores indretning, samt ved at arbejde med små grupper fx. i garderoben. Vi lufter ud hver dag og arbejder hele tiden med hygiejnen, ex. med små vaske hænder kurser mm.

Det psykiske læringsmiljø

Hos os ligger hovedfokus på det psykiske børnemiljø, som vi altid har fokus på at bedre ved hjælp af vores anerkendende og ressourcefokuserede tilgang og at ved at arbejde med KRAP som pædagogiske tilgang.

Vi har størst fokus på samspillet mellem børn og voksne og samspillet børnene imellem, da vi ved, at det er i relationer børnene vokser og udvikler sig. Vi er meget opmærksomme på vores roller og at være den gode rollemodel, både verbalt og nonverbalt, og vi er bevidste om at skabe en tryk atmosfære. Vi arbejder på at skabe et stabilt fundament i børnene, og at ALLE børn oplever at omgives af nære, omsorgsfulde og trygge

relationer med både voksne og andre børn, hvor gensidig respekt og tolerance er nøgleord. Desuden arbejder vi med stort fokus på børnenes egne og andres følelser, følelses og vredens regulering. Vi arbejder forebyggende mod mobning for at styrke børnefællesskabet, og vi har stort fokus på børnevenskaber, da vi ved det er helt afgørende for børnenes trivsel og udvikling.

Det æstetiske læringsmiljø

Vi har igennem mange år haft fokus på at skabe en indretning, der ikke overstimulerer børnene, men forstyrre og stimulerer tilpas til gavn for deres trivsel. Indretningen skal inspirere børnene, skal fremme børnenes lyst til leg og bevægelse, og tilpasses de børn vi har på et givet tidspunkt.

Vi understøtter, at børnene udvikler deres nysgerrighed og deres fantasi. Og der indbydes til leg og fordybelse. Ex. har vi bevidst valgt, at der ikke hænger lidt på alle vægge eller overalt i loftet, med børnenes kunst hænges sammen for at give et inspirerende, men enkelt og roligt udtryk. Vi har også begrænset vores farvevalg på opslagstavler, på skilte og vægge, for at børnenes kunst får lov at skinne igennem uden unødvendige forstyrrelser. Alt sammen for at skabe ro hos børnene i rummene og i institutionen som helhed.

Vores pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnenes leg, og at de bruger deres krop motorisk og sansemotorisk. Vi inddrager på daglig basis uderummet og benytter vores sansehave, hvor alle sanser kan berøres og stimuleres.

Vi søger for, at vores legetøj er intakt, er interessant og lærerigt og at det passer til aldersgrupperne, der er i børnehaven. Vi går op i, at der er tilpas pænt, ryddeligt og hyggeligt inde som ude med respekt for vi jo en sansehave, for at børnene også får lyst til at passe på vores ting og hjælpe de voksne med små praktiske gøremål.

De seks læreplanstemaer

Med udgangspunkt i vores pædagogiske grundlag og KRAP's personlige hus:

Vi arbejder med anerkendelse igennem alle 6 læreplanstemaer. Man kan sige, at vi arbejder med barnets alsidige udvikling, når vi bygger et solidt fundament eller reparerer revner i fundamentet

Vi har i Børnehuset Sønderled et meget stort fokus på at bygge et solidt fundament for alle børn, og reparerer de revner, der er opstået eller opstår. Derfor har vi helt naturligt et stort fokus på at arbejde anerkendende med barnets alsidige personlige udvikling i vores pædagogiske arbejde. Vi udvikler og understøtter relationen og samspillet imellem barn/barn og voksen/barn, så selvværd og selvtillid (selvfølelsen) kan gro og vokse sig stærk.

Oven på fundamentet bygges barnets sociale udvikling op igennem trygge sociale fællesskaber og læringsmiljøer, hvor barnet øver sig og udvikler trygge relationer, empati, venskaber, sociale kompetencer og mærke. at de er værdifulde.

På næste etage opbygges de mange faglige kompetencer. Vi arbejder igennem læreplanstemaerne sprog, krop og bevægelse, natur og kultur, og selvfølgelig stadig med de foregående temaer som fundament. Her sikrer vi, at det pædagogiske læringsmiljø understøtter udviklingen af sprog og kommunikation, udforskning af og fortrolighed med kroppen, pirre nysgerrigheden og lysten til udforskning af naturfænomener i /med naturen og forskellige kulturelle oplevelser.

På billedet af det personlige hus går den gule pil kun opad, for at symbolisere vigtigheden i et stabilt fundament. Vi arbejder dog også ud fra, at pilen også kan gå den anden vej, da vi ofte bruger ex. sprog, musik, motorik til at styrke selvfølelsen og de sociale kompetencer.

Alsidiq personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Med fokus på "Udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder", hvor de 4 nøglebegreber er engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetence, bliver de fire begreber i vores perspektiv, til jordnære fokuspunkter, som er yderst vigtige i læreplanstemaet. Dette både i pædagogstøttet leg, men også i børnestyret leg.

Et praksiseksempel fra hverdagen i børnehaven er vores aktiviteter i årgangsgrupperne. De er netop planlagt med udgangspunkt i en pædagogisk ramme, hvor vi har fokus på at skabe fællesskab qua et fælles tredje. Vi har et skærpet fokus på at skabe engagement ved at tage et fælles perspektiv sammen med børnene.

Ud over et fælles perspektiv ser vi på barnets nærmeste udviklingszone, som fremmer et attraktivt læringsmiljø for alle børn. Børn skal mødes forskelligt, for at kunne opnå samme deltagelsesmuligheder. Det er derfor meget vigtigt, at børnene oplever åbne og tydelige deltagelsesmuligheder, hvilket styrker deres deltagelseskompetencer og gåpåmod. De får en oplevelse af, at alle kan bidrage, og når de gør dette, får de følelsen af at være en værdifuld medspiller og en del af fællesskabet med nærværende voksne. Dette skaber et stort ansvar for os som fagpersoner, da det er vigtigt, at vi rammer alle børns nærmeste udviklingszone. Det gode læringsmiljø og de udviklende og udbytterige læringsfællesskab, styrker børnene i deres personlige alsidige udvikling.

Mål:

Det er yderst vigtigt for os i Børnehuset Sønderled, at barnet oplever sig selv som en værdifuld bidragsyder og deltager i et kulturelt, socialt og demokratisk fællesskab.

Ligeledes er det vigtigt for os, at personale og familien møder barnet anerkendende og har fokus på barnets ressourcer. Således barnet ikke føler sig forkert og får mod til at udtrykke sine følelser. Det er vigtigt, barnet lærer at kunne sætte egne grænser og mærke sig selv og sine behov. Dette lærer barnet ved at regulere sig selv og sin adfærd, hvilket vi har fokus på at støtte og guide barnet til. Et barn der ikke kan mærke sig selv, kan slet ikke mærke andre.

Metode:

Vi samarbejder med barnet igennem følelsesmæssig afstemning og støtter barnet i at få dækket dets følelsesmæssige og basale behov med fokus på nærmeste udviklingszone. Derudover har vi en øget opmærksomhed på barnets generelle personlige udvikling.

Vi har som indgangsvinkel til hvert barn i Sønderled fokus på, at barnet har mindst en god ven samt en tæt relation til et personale. En god relation gør de gode dage bedre og de svære dage nemmere. Tryghed er en vigtig forudsætning for, at barnet udvikler tillid til andre mennesker og mod til at prøve sig selv af og udforske omverdenen. I hverdagen evaluerer og registrerer vi barnets venskaber eller manglende venskaber, således vi kan støtte og guide barnet. Vi benytter os af handleplaner og ressource blomster, og arbejder altid ud fra en anerkendende og relationel tilgang.

Ligeledes inddrager vi barneperspektivet i den pædagogisk hverdag ved at skabe rum for børnenes egne ideer og aktiviteter. I den proces opmuntrer/ bakker vi op om børnene, da det er en vigtig del af at føle sig set, hørt og forstået. Vi følger børnenes spor i tilrettelæggelse af vores aktiviteter, og udviser respekt for børnenes leg og er bevidste om legens betydning for børnenes udvikling.

Aktiviteter:

Vi spiser i fællesskab i mindre grupper, hvor vi samtaler med børnene om forskellige emner fx., deler vi oplevelser med hinanden fra weekenden, ferien mm. I forhold til samtale, øver vi børnene i at modtage fælles beskeder, lytte og vente på tur. Vi har samling hver dag på de enkelte stuer, hvor barnet lærer at udtrykke sig og lærer at modtage fælles beskeder og at lytte til de andre børns oplevelser og følelser.

EKSEMPEL: "Spørg om hjælp sangen". Det er en sang/vers der bliver sunget med et enkelt barns navn på skift eks. "Ole kan du regne med, så tag og spørg om hjælp" her er rammen, at alle sidder ned, og på skift rejser sig ved navns nævnelser. Vilkåret for deltagelse er så vidt muligt placeret så alle kan være med. Alle kan formå at rejse sig, når man synger sangen med navn. Det er dog for nogen svært og det kan være grænseoverskridende at være midtpunkt, og her er tilbuddet dog at de bliver siddende første gang og når alle så har været nævnt, så tages de børn igen der ikke synes det var rart at rejse sig. 9 ud af 10 gange rejser barnet sig op anden gang. De har oplevet engagementet fra fællesskabet, fornemmet de tilgængelige deltagelsesmuligheder og får herved gåpåmodet til at prøve igen. Her ser vi tydeligt en udvidelse af barnets erfaringsverden.

I hverdagen inddrager vi børnene i arbejdsopgaver og ansvar for at løse daglige praktiske opgaver så som at dække bord, rydde op, skære frugt mv. Børnene vokser af ansvar og vil gerne samarbejde. Vi anerkender barnet som et unikt individ og ser på barnets hensigter ud fra en grundforståelse om, at det er barnets bedste bud. Vi lægger stor vægt på samarbejdet med forældrene om børnenes trivsel, og ligeledes på modtagelsen af børnene om morgenen. En god start på dagen er altid vigtig, da vi har erfaret at natten, morgenen eller afskeden kan sidde i børnene hele dage, hvis vi ikke får den italesat og bearbejdet.

Helt generelt værner vi om barnets egen integritet, "*har du brug for at have dit dårlige humør for dig selv, så sidder jeg lige her og ventet til du er klar*" og hjælper barnet til at forstå egne følelser, andre børns følelser og at respektere dem og deres grænser, ved fx at sige: "Se på ham, kan du se han blev ked, fordi du sagde det", eller vi fortæller barnet, at når der er en som siger "lad være eller stop", så skal man stoppe. Her bruger vi redskaber som humørbarometer, ansigtsskema og grøn/rødschemaet.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Mål:

Det er særligt vigtigt for at kunne begå sig i verden, at barnet udvikler sociale kompetencer som evnen til at udvise empati og omsorg over for andre. Alt efter hvor barnet befinder sig i forhold til nærmeste udviklingszone, lærer vi barnet at udsætte egne behov og håndterer konflikter. Vi ved fra forskning, at særligt de tætte relationer er vigtige for den sociale udvikling, og at det er i mødet med andre vi udvikler os. Det relationelle arbejde er derfor særligt vigtigt for os i børnehaven Sønderled, så vi sikrer os, at alle børn trives og har mulighed for at indgå i at skabe og opleve positive relationer med børn og voksne. I forhold til at blive klar til skoleverdenen, har vi en særlig opgave i at lære barnet at modtage en kollektiv besked og agere i forskellige miljøer. For at barnet kan deltage aktivt og ansvarligt i fællesskabet, er det vigtigt, at barnet udvikler sin evne til at handle kollektivt.

Metode:

Vi er i samværet omsorgsfulde, empatiske og anerkendende voksne. Vi møder børn og forældre med en positiv forventning og er optaget af børneperspektiver. Vi vil, at der er en dejlig atmosfære, at alle føler sig velkomne i vores børnehave, og at vores kultur og praksis udstråler vores fælles normer og værdier. Vi støtter aktivt op om børnenes egne initiativer, ideer og venskaber. Vi går forrest som gode rollemodeller, der sikrer, at værdierne bliver gjort til handling. Derudover tilpasser vi fællesskaberne så alle har mulighed for at deltage.

Vi arbejder med at lære barnet at løse konflikter og forholde sig til de følelser, der er svære uden at gøre dem forkerte. Følelser er en naturlig del af livet, og det er vigtigt vi kan rumme dem, så vi derved viser børnene, at ingen følelser er forkerte – heller ikke de negative følelser. Vi lærer børnene at være en god ven, at være hjælpsomme og omsorgsfulde for hinanden, og giver små privilegier, for at støtte op om venskaber.

Legen er grundlæggende i vores hverdag, og netop legefællesskaber giver mulighed for social læring og udvikling. Når børn leger eller iagttager andre børns leg, lærer de forskellige sociale omgangsformer at afkode regler og at forhandle.

Aktiviteter:

Vi er i løbet af dagen opdelt i større og mindre grupper både i forpligtende fællesskaber og selvvalgte. Legende fællesskaber, hyggelige måltider, samlinger og fælles sanglege. Vi har en kultur, hvor vi taler ordentlig til hinanden, og siger godmorgen og farvel når vi går. Vi gør børnene opmærksomme på at kunne se andres personlige grænser, ved at spørge: "Hvordan tror du, at han har det?" "Hvad sker der?" "Hvad kan du gøre?" Vi arbejder med "fri for mobberi" og bruger materialet til ex. visuelt at arbejde med hvad der rører sig i børnene og i gruppen og med aktiviteter som massage, ud fra viden om, at den du røre ved mobber du ikke.

I forhold til at kunne aflæse hinandens signaler, støtter vi børnene i at læse legeskoder ved fx at sætte ord på følelser og nonverbal kommunikation. Vi lytter til børnene og hjælper børnene med at lytte til hinanden. Børn som voksne hjælper vi hinanden, er omsorgsfulde og udviser ansvar. Fællesskaberne er tilpasset børnene, så alle kan deltage og bidrage med det den enkelte kan.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sprog og kommunikation er en stor del af den pædagogiske hverdag i Børnehuset Sønderled. Børn udvikler deres sprogkundskaber igennem fællesskabet i børnehaven og gennem sproglige rollemodeller – pædagogisk personale og forældre. Vi har i børnehuset Sønderled en sprogpædagog, som varetager sproggruppen og har et skærpet fokus på at give sparring til personalet og sætte fokus på børn som er udfordret sprogligt. Den sproglig kunnen er uhyre vigtigt at værne om i dagligdagen, hvor netop denne kompetence udvikles igennem de samspil og børnefællesskaber, der opstår i legen på stuerne og ude. Børn lærer igennem leg og samspil med hinanden og med de voksne. Disse fællesskaber er også en vigtig faktor for sprogstimuleringen. Der hvor vi som professionelle sætter ind i hverdagen er blandt andet igennem dialogisk læsning, lydbøger og musik.

Netop igennem musik vil vi fremhæve et eksempel fra vores praksis. På en af vores stuer, er der opstået et musikalsk fællesskab for vores drenge med anden etnisk baggrund end dansk. Vi oplever, at til trods for det talte sprog er meget udfordret, kan de synge "Jeg gik mig over sø og land". Hvilket derved skaber samspil igennem et fælles musikalsk sprog.

Mål:

Det er vigtigt for os at børnene lærer at kommunikere sprogligt, så de kan udtrykke følelser og behov og indgå i fællesskaber. I forhold til at forstå sig selv, begrebsverdenen og forstå andre, er sproget altafgørende både i forhold til at lære at lytte og opnå sproglig dannelse. Det er helt generelt vigtigt, at børnene lærer at aflæse ansigtsudtryk/kropssprog samt den nonverbal kommunikation. I udviklingen af de sociale kompetencer er det vigtigt, at børnene lærer at håndtere konflikter via sproget. Særligt i forhold de ældste børn har vi fokus på, at børnene udvikler forståelse for tal/bogstaver og symboler.

Metode:

Vi tilstræber at forstå barnet ved at sætte ord på handling. Vi viser, at vi er tilgængelige og skaber rum for samtale og dialog, hvor vi taler med børnene om deres oplevelser både i handlingsøjeblikket og efterføl-

gende. I den proces bruges understøttende sprogstrategier, hvor vi er opmærksomme på vores stemmeføring og kropssprog. Vi benævner os selv, hinanden og børnene, så ord og sætninger gentages mange gange og derved får mulighed for at lagres. Vi øver turtagning i spil og turtagning i dialog, så børnene øver sig i at samtale og vi benytter os af ansigtsskemaer, for at skabe et større ordforråd og en større forståelse for egne og andres følelser. Vi understøtter altid det enkelte barns nærmeste udviklings zone og udfordre sproget har vi erfaret at særligt legekoder, har børnene brug for hjælp til at aflæse. Vi er tydelige anerkende voksne, som hjælper på vej, når sproget udfordrer.

Vi har et tæt samarbejde med tale- og hørekonsulenten.

Aktiviteter:

Vi arbejder med, sammen med børnene, at finde på gode fantasi historier som vi digter i fællesskab og sammen med børnene at arbejde med, rim, remser, dialogisk højtlesning, lydbøger, lytte til musik, synger og taler sammen. Vi spiller fx billedlotteri, vildkatten og andre sprogspil i mindre grupper, hvor vi øver at benævne hvad der er på billedet. Vi får sparring af vores sprogpædagog og hun tilrettelægger fx sproggrupper for de børn der har brug for det og månedlige sproglige indsatsområder, som deles ud i hele huset. Vi opdeler børnene i mindre grupper fx når vi spiser og bruger tiden til en hyggestund, hvor vi taler sammen. Der er dagligt fællessamling på stuen, hvor børnene eksempelvis lytter til bøger, øve sproglig "turtagning" og lærer at lytte. Vi anerkender og opmuntrer børnene til at udtrykke deres følelser gennem sproget, samt øver begreber som foran, bagved ovenpå mm. Og vi ved at ved at igennem mange gentagelser, kan vi rykke ved deres sprog, i den rigtige retning

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse er en stor del af vores pædagogiske kultur i børnehuset Sønderled, da vi anser det som en meget vigtig del i at kunne forstå sig selv. Sammen med børnene skaber vi forståelse og læring omkring kroppen. Børnene skal have mulighed for at træne og udfordre deres sanser – have sanseoplevelser og blandt andet også opleve sig selv i yderpunkterne fra vild leg til ro. De skal have mulighed for at dyrke bevægelse, for at udfolde sig og udtrykke sig kropsligt.

I Børnehuset Sønderled har vi altid et fokus på at inkorporere krop, sanser og bevægelse i vores projekter og temaer. Vi er optaget af altid at have en form for kropsligt element med, særligt når vi bruger uderummet samtidigt. Mange børn efterspørger og har i høj grad brug for at bruge kroppen. Særligt hos de børn som har en kropslig læringsstil, er det nødvendigt, at der er et element af bevægelse med for at skabe det bedst mulige læringsmiljø for dem.

Vi har en uddannet motorikvejleder i huset, som har mulighed for at kunne teste børnenes grundmotorik, og som tilrettelægger og opretter små motorikgrupper. Ligesom vi med KRAP øjne arbejder med at skabe et solidt følelsesfundament, så arbejder motorikpædagogen med at skabe en solid rod på motoriktræet. Det gør vi, ud fra den antagelse at grundmotorikken er roden i den motoriske udvikling, og hvis roden på et træ er vissen eller rådden, vil hele træet visne. Oversat, hvis grundmotorikken er dårlig, vil barnets følgende udviklingstrin visne. Et barns motoriske udvikling er stærkt påvirket af stimulation fra den kultur, barnet vokser op i. Det gælder både betingelser hjemme i de nære omgivelser og den stimulation, som barnet udsættes for i daginstitutionen. Ved tidligt at stimulere barnets sansemotoriske udvikling, giver vi barnet et godt fundament for ikke blot dets motoriske udvikling, men også for dets leg, trivsel, sociale liv, sproglige udvikling, indlæring og koncentrationsevne.

Mål:

At fysisk aktivitet er en naturlig del af børnenes hverdag og her igennem at give børnene mulighed for at udvikle kropsbevidsthed og robusthed, fysisk og psykisk. At øge børnenes bevidsthed om sund levevis, herunder sammenhæng mellem kost, trivsel, velvære og glæden ved fysisk aktivitet. At børnene får forståelse for at være skabt med naturlige behov, at øge børnenes bevidsthed om kroppens muligheder og at give børnene mulighed for at gøre brug af alle sanser. Vi vil give børnene tilpassede udfordringer, så de udvider deres egne grænser, oplever sejre og oplever at blive selvhjulpne.

Metode:

Vi arbejder med de tre grundsanser (taktile, vestibulære og muskel/led sansen) sammen med de fire øvrige sanser (lugte, syns, smags og høresansen) i bevægelsesfællesskaber på stuerne og i årgangsgrupper.

Vi har en struktur i børnehaven, hvor alle stuer ruller i et aktivitesrul, hvilket betyder, at vi som minimum en gang om ugen er: ude af huset, er i mødestedet/motorikrummet og laver kreativitet på stuen. Vi har et stort fokus på, hvordan vi skaber de mest optimale og udfordrende rammer i forhold til uderummet. Vi færdes i det afvekslende lokalmiljø vi har omkring os, hvor vi er tæt på skov og sø, hvilket vi benytter meget både i forhold til motorik og sanser. Vi har bevidst indrettet børnehaven, så den giver børnene motoriske og sansemæssige udfordringer, og understøtter børnenes glæde ved kropslig udfoldelse.

Aktiviteter:

Vi er på ture ude af huset, som giver børnene mulighed for at bevæge og udfolde sig i en varieret natur og i forskelligt terræn. De klatrer, går, løber, hopper, kravler, springer, ruller, hviler, snitter, kaster og slås for sjov. Børnene opfordres til at undersøge og eksperimentere ved at se, smage, lytte, lugte og føle på ting. Vi indretter rammer, ude som inde, som også ansporer til bevægelse og fysisk aktivitet. Derudover sørger vi for, at alle tager fysisk del i hverdagens gøremål. De fysiske udfordringer er tilpasset til det enkelte barn og børnegruppens nærmeste udviklingszone. I dagligdagen leger vi sanglege, rytmik, lytter til musik og danser. Grov motoriske aktiviteter så som: fodbold og stikbold mm., samt finmotoriske aktiviteter så som: male, klippe, klistre m.m. bliver igangsat på daglig basis. Derudover benytter vi vores uderum meget som inspirere til bål, leg med vand og jord. Vi er fast ude hver dag, og i den forbindelse hjælper og vejleder vi børnene til selv at tage tøj af og på.

Vi arbejder med kroppen og bevægelse i "fri for mobberi" og i vores mikro-diamantforløb for de ældste børn. Her er der fokus på, hvordan børn kan bruge kroppen til at udtrykke en følelse, men også regulering. Det sker igennem først vilde, så rolige lege og samarbejdslege, hvor alle skal igennem cirklen af en fælles bundet snor.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Natur og ude liv er science et nyt tiltag i læreplans temaerne. Disse tre skaber for os i Børnehuset Sønderled tilsammen en helhed for barnets oplevelser med naturen, og brugen af det kæmpe uderum vi alle har og de input nærmiljøer tilbyder. I Børnehuset Sønderled er vi gode til at bruge nærmiljøet og naturen på vores ugentlige tur dag, men også når vi tager på fælles ture, har vi fokus på naturen, fx til Brødsgård landbrugsmuseet, Geografisk have og Dyrehaven i Haderslev

Det er vigtigt for os at dyrke naturen på legepladsen, hvor vi skaber åbne og inviterende aktiviteter, og vi nyder at bruge uderummet som fælles tredje i samarbejde med børnene. Vi arbejder også med naturen i projektuger, hvor der bliver arbejdet målrettet med naturen i form af forskellige aktiviteter. Dette kan være alt fra et Krible-krable område med "dyrefælder" eller et insekthotel som bosted for småkravlende dyr. Alt dette giver mulighed for at bruge naturen som målrettet læringsmiljø med en undersøgende og eksperimenterende tilgang. Vi har det seneste år, som personalegruppe arbejdet målrettet med ikke at have "svar" på alt, og med det i baghovedet har vi skabt et større undersøgende og eksperimenterende rum. Her er målet, at der bliver mere rum til science og mere plads til eksperimenter. Dette synes vi allerede nu, at vi kan se på legepladsen og i naturen omkring os. Et konkret eksempel på dette er helt klart, hvordan børnene har brugt vores ude-lege-køkken. Der har været rig mulighed for at eksperimenter og skabe gode lege, og vigtigst af alt, så har det været på børnenes egne præmisser.

Mål:

At give børnene oplevelser der er med til at udvide deres kendskab, viden, respekt og glæde for naturen og naturfænomener, så børnene bruger naturen som læringsrum, dvs. holder af at være i naturen, har respekt for naturen, får øje på tingene i naturen og lærer hvordan alting hænger sammen i naturen. Børnene skal gennem oplevelser i naturen få stimuleret deres sanser og fantasi og gennem ophold i naturen øge deres bevidsthed om egne muligheder og begrænsninger. De skal opleve sig selv som en del af den omgivende natur, opleve en begyndende forståelse for og øget bevidsthed for miljøet og bæredygtighed. Børnene skal bruge naturen til fordybelse sammen med engagerede voksne, øge deres fysiske og psykiske bevidsthed og robusthed og udvikle deres opmærksomhed og omverdensforståelse.

Metode:

Vi har stort fokus på at give børnene mulighed for at eksperimentere med de fire elementer (ild, luft, vand og jord) i uderummet/på legepladsen. Turene ud af huset udvælges med henblik på mulighed for oplevelser/fordybelse/sansning og brug af fantasi, (lege og fortællinger). Vi går forrest som gode rollemodeller og er meget bevidste om at videregiver vores glæde for naturen til børnene. I løbet af året opholder vi os i naturen og oplever derved de skiftende årstider. I forhold til klimaet snakker vi om og handler miljøbevidst i dagligdagen, fx samler vi affald, når vi er i skoven, handler økologisk og sorterer affald. Derudover støtter vi børnene i at udvikle opmærksomhed omkring naturfænomener samt give børnene kendskab og tilknytning til naturen.

Aktiviteter:

Når børnene er på tur hver uge, italesætter vi det at være i naturen, at man oplever glæde ved at være ude hvor der er højt til loftet og lære om naturen. Vi udnytter vores lokalområdets muligheder ved at benytte skoven, skrænten, kolonihaverne og søen. Vi samtaler om naturfænomener, dyr og planter, som vi møder på turen. Derudover indsamler vi naturmaterialer, blade, kogler, grene, sten mv. og bruger dem bl.a. til billeder og kunstneriske udtryk. Vores børn har i en lang periode været optaget af forskellige jordsorter, særligt naturens jord, hvor de har fundet jord og ler på forskellige områder på legepladsen. Et særligt fokus punkt er, at vi er opmærksomme og skaber opmærksomhed hos børnene om, hvilke ting som ikke hører til i naturen såsom affald. Det indsamler vi og får smidt ud. Endvidere har vi samtaler om årets gang, årstider og fremvisning af naturfund sammen med børnene. Vi samler urter/planter og mærker, ser, føler, dufter og smager på eller tilbereder mad over bål, samt oplever og italesætter vejrets forskellighed – regn, sne, sol og vind.

Vi bruger naturen som et aktivt element i alle projekter og temaer, vi arbejder med. Et stærkt eksempel på dette er, da vi havde Vikingetema. Her skulle legepladsen udsmykkes, og der skulle sættes sejl på vores båd. Her var det også oplagt at lave en afslutning ved bålet med "kødben" og mjød. Alt dette gør, at børnene oplever en helhed og symbiose mellem rammer indenfor og rammerne udenfor. De får oplevelsen af at "herinde" kan vi det her og "herude" kan vi det her. På denne måde er vi som professionelle med til at skabe et læringsmiljø for børnene og på den måde udvide deres horisont.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I forhold til kultur gør følgende begreber sig gældende – kulturelt indtryk og udtryk samt kultur og fællesskab. Det er vores opgave som pædagogisk personale at skabe fælles oplevelser, som vækker børnenes sanser og æstetiske forståelser. Dette for at danne grundlag for et læringsmiljø, der er udbytterigt. Set ind i vores hverdag, er det ofte de musikalske og kreative muligheder vi tilbyder børnene.

Børnene i Sønderled Børnehus møder dagligt musik i form af sang, dans og sanglege. Her får børnene mulighed for at udtrykke sig musikalsk både ved bevægelse og lyde. Musik er for os i Sønderled fællesskabsstærkende og samlende. Vi har en sang til enhver lejlighed, og mangler der en sang så laver vi en. Dette gør med sikkerhed, at børnene føler, at de er en del af noget større – en del af fællesskabet. Derudover har børnene også rig mulighed for at udtrykke sig kreativt i form af saks, papir og andre remedier. Alle stuerne har farveblyanter, tusser og papir, og der er til hver en tid muligt for børnene at fatte blyant og papir og fordybe sig i en tegning. Den kreative udtryksform er et fast forankret element i vores praksis.

Et godt eksempel på praksis er vores sommerfest. Her får alle årgangsgrupper mulighed for sammen at og bidrage med et fælles æstetisk udtryk i form af vores lille opvisning for forældrene. Det er selvfølgelig forskelligt og afstemt med børnenes nærmeste udviklingszone, hvad indholdet er, men målet her er, at der bliver skabt et rum, hvor alle kan være med. Et andet eksempel fra dagligdagen er, at materialer hos os har mange formål. Bliver der leveret en pakke og papkassen står tom, så gives den til børnene. Dem, der har lyst kan have en god leg med den. Der kan tegnes, klistres og klippes i den. Der bygges både biler og rumraketter. Personalet er også gode til at bruge materialerne sammen med børnene for f.eks. at skabe et æstetisk udtryk, der fremmer en given pædagogisk proces. Et tydeligt eksempel på dette er: Børnene har på en gåtur set en ko og er meget optaget af dette. For at kunne føle børnenes spor, prøver vi at kontakte en bondemand. Det kunne desværre ikke lade sig gøre i vores nærområde, derfor beslutter vi at bygge en ko selv ud af en europalle, 4 ben og en gummihandske med mælk som yver. Alle børnene var fuldt optaget og stolte over, at vi havde bygget vores egen ko.

Mål:

Det er vigtigt at børnene udvikler deres identitet og deres tilhørsforhold i fællesskabet, at børnene opnår forståelse for og kendskab til omverden, og at børnene udvikler almen dannelse. Vi har fokus på at børnene udvikler deres kreativitet, får kendskab til forskellige udtryksformer og får forskelligartede kulturelle og æstetiske oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere.

Vi fokuserer på en god omgangstone (barn/barn, voksen/voksen og voksen/barn) og på at børnenes verdener hænger sammen, (hjem, dagtilbud, skole og lokalområde).

Metode:

Vi har fokus på at børnene får mulighed for at afprøve, udforske, forsøge og eksperimentere med forskellige materialer, teknikker, redskaber og oplevelser. Børnene oplever, hvor natur og kultur mødes. Vi udfordrer børnenes naturlige nysgerrighed og giver børnene mangeartede sanseoplevelser. Vi respekterer, at hvert barn lærer i sit eget tempo og har sin egen måde at lære på, sine særlige evner og kompetencer. Vi giver børnene mulighed for at filosofere og afsøge forklaringer.

Aktiviteter:

Traditioner er hele året i fokus. Både børnehavens egne traditioner, fx børnehavens fødselsdag, diskofest, bedsteforældredag, sommerfest med optræden/forestilling, mad og aktiviteter, samt mere kulturelle traditioner fx fastelavn, påsken (hvor vi får besøg af haren og kyllingen) og julen med Lucia mm. Desuden holder vi fødselsdag og fejrer hvert enkelt barn.

Vi går på ture i lokalområdet og er opmærksomme på, hvad vi møder på vejen. Vi giver børnene kendskab til lokalhistoriske steder/hændelser og historiske sagn. Vi er med i fællesskabet "musik på tværs" og deltager i det årlige karneval og Koldinghus flotte ridderfest. Vi besøger Nicolai for børn, Koldinghus og museer og deltager i udstillinger, når der er mulighed for det.

I hverdagen spiser vi sammen i små grupper og lægger vægt på den hyggestund, vi har på stuen ved måltidet. Vi har samling på stuerne, hvor vi fortæller, læser, synger, leger, danser og laver drama sammen / små skuespil for og sammen med børnene og leger fælleslege.

Vi har fokus på, at alle børn får erfaringer, der kan forankre vores værdier og som kan fungere som rettesnor for at orientere sig og handle på en hensynsfuld, demokratisk og respektfuld måde. Dette gør vi ved fx at vise respekt for barnets egen udtryksmåde og respekt for forskellighed. Vi tager altid godt imod børn, forældre og besøgende, og vi lærer børnene at sige goddag og farvel. Vi arbejder med forståelse for, at det er nødvendigt at rydde op efter sig selv (nogle gange med hjælp) og at det er vigtigt at vi hjælper hinanden, når der er brug for hjælp, eller bare for at være hjælpsom.

Evalueringskultur

Med den styrkede pædagogiske læreplan er etableringen af en evalueringskultur blevet en central del af det pædagogiske arbejde i dagtilbud. Omdrejningspunktet for læreplanen er organisering og udvikling af det pædagogiske arbejde i dagtilbud gennem et fagligt professionelt samarbejde om børns læring, trivsel og dannelse.

Målingen i sig selv er intet værd, hvis den ikke bliver brugt. Den skal følges op af refleksioner om, hvorfor noget er godt, og hvad der kan gøres bedre, ligesom refleksionerne skal omsættes til handlinger, så børnene kan mærke forbedringer i hverdagen. Til gengæld har målinger af kvalitet et stort potentiale, hvis de bliver set som et redskab til fælles aha-oplevelser, dialog og udvikling og får værdi, når det bliver omsat i den pædagogiske hverdag. Og omsætningen kræver, at vi har en kultur, hvor vi taler åbent om, hvad der fungerer godt, og hvad vi kan gøre bedre.

Vi har siden 2016 arbejdet med Program for læringsledelse og har netop færdiggjort vores 5. kortlægning. En kortlægning er et øjebliksbillede, men den giver et godt grundlag at arbejde videre på og blive nysgerrig på. Den giver os et billede af den pædagogiske praksis – en systematik at forstå den ud fra, som vi kan dykke ned i og arbejde videre med, således vi hele tiden arbejder med at løfte vores dagtilbud.

I Børnehuset Sønderled evaluerer og dokumentere vi på forskellige måder.

LSP:

Overordnet set har vi program for læringsledelse – LSP, hvor der hvert andet år er en omfattende dataindsamling både blandt børn, personale, forældre og ledelse. Resultatet bruges fx i planlægning af vores fokusområder. Derudover involveres forældrebestyrelsen i at bearbejde og evaluere materialet.

Trivselsundersøgelse:

Personalet deltager hvert tredje år i en trivselsundersøgelse fra Kolding kommune. Resultatet behandles og evalueres i MED og på personalemøder og der udarbejdes handleplaner for de næste år.

Tilsyn/KIDS:

KIDS bruges både til Kolding kommunes tilsyn og til udvikling i Børnehuset Sønderled. Der er særligt fokus på relationer, leg og aktiviteter og de fysiske rammer (inde og ude). Resultatet fra tilsynet offentliggøres på vores hjemmeside og bruges i Børnehuset Sønderleds handle og strategiplan og danne baggrund for nye tiltag.

Kompetencehjul:

Vi bruger kompetence hjulet til alle børnene, når de har gået i vores Børnehus i 5 mdr. og ved behov udarbejdes handleplaner. De deles og evalueres med forældre.

Børnelinialen:

2 gange årligt udfylder vi børnelinealen, hvor alle børn gennemgås.

SPU:

Vi bruger Skole Paratheds Undersøgelse til vores kommende skolebørn. (SPU) Resultatet deles med forældre og kommende SFO og vi evaluerer om barnet er parat til skolestart.

GLO:

Vores samarbejde omkring glidende overgang evalueres 2 gang om år i samarbejde mellem skole, SFO og Børnehuset Sønderled. Først på medarbejder niveau og efterfølgende evalueres på ledelsesniveau og planlægningen for det kommende år går i gang.

Årshjul:

Vi planlægger vores år med et årshjul med fælles aktiviteter og fokusområder fordelt ud over året. Både fælles aktiviteter og fokusområde evalueres på personalemøde. Evaluering kan være en SMITTE model eller en GLK-model.

Forældrebestyrelsen ser planen og kan komme med input og spørgsmål til arbejdet.

AULA:

Både i hverdagen og på Aula bruger vi billeder som dokumentation og evaluering.